

Comunicació de la recerca arqueològica a través de les TIC: el projecte DIGIBERS*

Meritxell MONRÓS^{1,3}, Maria Carme BELARTE^{1,2}, Ethel ALLUÉ^{3,4}, Lluís BATISTA^{3,4}, Pilar CAMAÑES¹, Joan CANELA¹, Gemma DOMÈNECH⁵, Marta FONTANALS^{4,3}, Pau OLMOS¹, Jordi PRINCIPAL⁶, Antoni ROJAS⁵.

Paraules clau: Socialització, arqueologia, educar, ciència, TIC

Objectiu

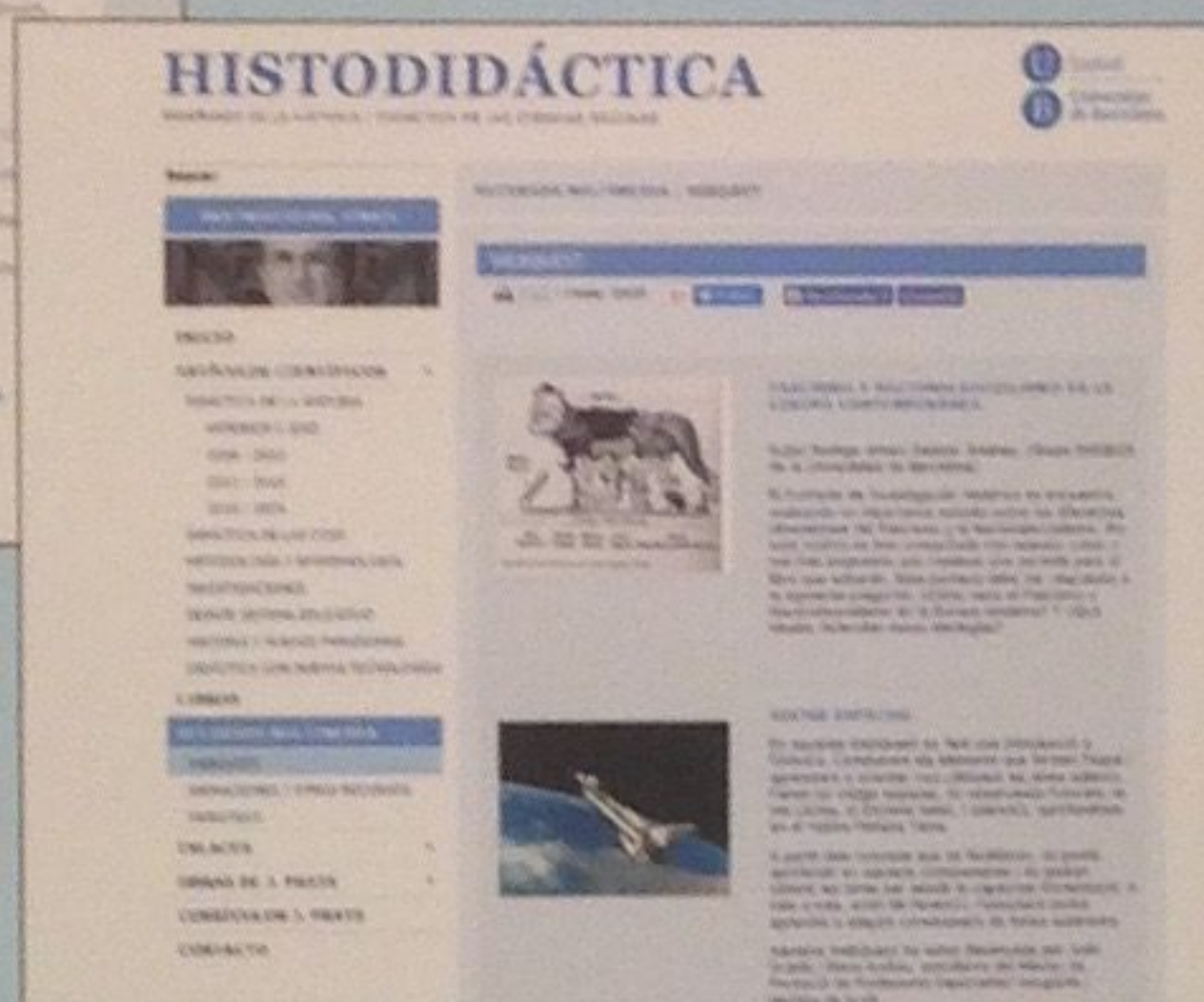
El projecte DIGIBERS està coordinat pels centres de recerca IPHES, ICAC i ICRPC, i està vinculat amb les estratègies de socialització i comunicació de la recerca dels tres centres.

L'objectiu del projecte DIGIBERS és elaborar un pla pilot de socialització de la recerca que incorpori dos conceptes clau en divulgació i recerca, com són el de les humanitats digitals i el de recerca i innovació responsables (RRI). Amb aquest punt de partida es planteja l'elaboració d'un producte de divulgació en format digital que, per a la seva concepció i desenvolupament dels continguts, tingui en compte l'opinió i les necessitats del públic al qual preveu adreçar-se. Aquest públic és principalment l'educatiu, i en concret els alumnes de secundària.

Twitter del projecte Digibers.

Web de didàctica de la història del professor Joaquim Prats.

Els mecanismes actuals de difusió de la recerca a Catalunya, a més de les publicacions especialitzades, consisteixen fonamentalment en pàgines web o blocs, amb continguts no sempre adaptats a tots els públics. A més, mentre algunes cultures o períodes estan força representats (prehistòria, cultura egípcia o romana) n'hi ha d'altres pràcticament absents, com la cultura ibèrica.

Com a conseqüència d'aquestes mancances, el nostre objectiu és adaptar la difusió de la recerca, des del punt de vista del llenguatge i els continguts, a un públic ampli, posant l'èmfasi en els sectors educatiu i juvenil. Cal fer un esforç en adaptar els conceptes propis de la recerca arqueològica a un llenguatge comprensible i atractiu, i vincular aquests continguts a temes d'actualitat que puguin ser d'interès per a la societat, a través d'una selecció molt acurada de temàtiques i paraules clau que garanteixin el major nombre d'accésos possible.

Metodologia

Des del punt de vista metodològic, hem partit d'una cerca prèvia de models de divulgació de la ciència, seguida d'entrevistes amb professionals vinculats a l'ensenyament i la didàctica: professors de secundària, educadors culturals i especialistes en didàctica del patrimoni.

Pel que fa a les entrevistes, en primer lloc es va contactar amb dos instituts de Tarragona, INS Berenguer d'Entença de l'Hospitalet de l'Infant i INS "Antoni de Martí i Franquès" de Tarragona. La col·laboració d'alguns professors d'aquests instituts ha sigut essencial a l'hora de preparar i orientar el projecte, sobretot per poder elaborar un "producte" adaptat i amb les característiques necessàries per al seu ús a l'aula.

Pàgina web del projecte en creació.

Seguidament, les entrevistes amb educadors culturals i especialistes en didàctica del patrimoni ens van aportar dades sobre la realitat actual de l'oferta educativa des del món patrimonial.

En base a la informació obtinguda d'aquestes entrevistes, hem elaborat un guió per realitzar un vídeo que permeti explicar la metodologia de la disciplina arqueològica, i que es pugui fragmentar en petits capítols.

Reunió d'equip amb els professors dels instituts de Tarragona.

Paral·lelament a la realització del vídeo, s'ha creat una pàgina web per fer accessible a tothom els audiovisuals, així com poder mostrar eines de treball a l'aula i enllaços a temes relacionats per ajudar al professorat i alumnes a treballar el temari dels vídeos a classe. Aquesta web encara no es troba operativa fins acabar de definir tots els aspectes.

El projecte finalitza el 31 de desembre d'enguany, i serà en aquest moment quan es podran posar en marxa el conjunt d'eines que estem creant.

Conclusions

DIGIBERS vol ser una eina de difusió de la recerca en arqueologia, com una ciència multidisciplinària, amb un llenguatge proper als alumnes. La proposta per a la difusió es tradueix en vídeos de curta durada que mostrin les tasques i processos que es duen a terme en arqueologia, des de la descoberta del jaciment fins a l'estudi dels seus materials recuperats, passant pel procés d'excavació.

Ets professor? Estàs interessat en participar en el projecte? Contacta'ns i explica'ns les teves idees de cara al treball a l'aula i com enfocar el projecte des de la vessant escolar.

Contacte: digibersarq@gmail.com

¹Institut Català d'Arqueologia Clàssica, ²Institució Catalana per a la Recerca i Estudis Avançats, ³Institut Català de Paleoeologia Humana i Evolució Social, ⁴Universitat Rovira i Virgili, ⁵Institut Català de Recerca en Patrimoni Cultural-Universitat de Girona, ⁶Museu d'Arqueologia de Catalunya.

*Aquest projecte ha comptat amb el finançament del CERCA, a través del Projecte SUMA R3.

